

Prezenta lucrare conține _____ pagini

TEST ÎNȚIAL
CLASA a VIII-a

Anul școlar 2025 – 2026

Limba și literatura română

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Nume și prenume asistent

Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I**(70 de puncte)****Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.****Textul 1**

(cea mai scurtă poveste cu *aripi* și *lacrimă* pentru fetele - dar și băieții care și-au dorit măcar o dată în viață să aibă aripi)

A fost odată ca niciodată un pește visător, dar oarecare, cenușiu, chiar cam urâțel, din cauza ochilor bulbucați. (...) Era... peștele fără calitate. În plus, spre deosebire de alții, care umblau în clanuri mari, în bancuri și găști peștești, el era un biet orfan. Se pierduse de familia lui când nici nu făcuse bine ochi, nu-și mai amintea nimic, crescuse așa, mai mult din mila unora, altora.

Orice copil de pește, ca orice copil de nepește, are niște modele în viață. El nu și le găsisese totuși printre ai lui, ci în cu totul altă parte, la păsările cerului. Sigur, când era mai mic privise cu admirație și teamă spre peștele Pegasus, care arăta ca un scorpion tăvălit prin susan și cu aripi transparente, ca niște jumătăți de meduză întinse peste niște picioare ca de păianjen. Sau la Peștele-înger, atât de frumos, mai ales cel de culoare albastră. Ce ciudat, deși i se spunea „peștele-înger”, nu avea înotătoarele prea dezvoltate, mai degrabă avea „aripi”. Piranha sau Pisica-de-mare sau Vulturul-de-mare,ăștia din urmă chiar da. Cu admirație se uita la ei. Să „zbori” prin apa adâncă, să planezi printre ape, acesta era și visul lui. Vulturul, mai mult ca o farfurie zburătoare decât ca o pasăre...

Frumooooos, dar, totuși, el ar fi vrut să zboare prin aer, nu doar prin ape, să zboare ca albatrosul, de pildă, pe care el îl urmărea cu încântare de sub pelicula de apă, în diminețile de vară. „Cum să-ți dorești să fii pasăre?”, se întrebau vecinii lui, prietenii lui, care sfârșiră prin a-l socoti nebun. (...)

Atât de mult și-a dorit peștele cenușiu să fie pasăre, încât și-a înălțat dorințele spre Mama Natură. Când nu mai spera nimic, a simțit cum înotătoarele pectorale cresc și, cu ele, o dorință uriașă de a se arunca spre prăpastia cerului, în sus. Într-o bună zi, își luă inima-n dinți, tot avântul și... țâșni, tăie straturile de apă până la suprafață, înaintă destul de mult pe cărarea lichidă, șerpuiindu-și coada cea puternică. Apoi urmă... desprinderea. Se trezi acolo în aer, deasupra apei, întinse bine înotătoarele care se arătară a fi aripi, aripi adevărate, albastru-transparente, ca de sticlă, și pluti frumos în aerul sclipitor, în lumea păsărilor, a fluturilor și-a libelulelor cu care el, solzosul, iată că se înrudea, într-un fel. Plutea ținându-și respirația. Și nu mai era nici doar pește, și nici pasăre. Ce era el? Păsăre printre pești și pește printre păsări.

Fericirea lui nu dură mult. Întors în apele sale, ceilalți se uitară cu dispreț la el, ba mai mult, cu un fel de groază. Îl vorbeau pe la colțuri - ăia mai bătrâni, care știau atâtea despre lume, dar și cei mai tineri, care-l considerau un blestemat. Un pește-pasăre, ca un liliac printre șoareci, ca o veveriță zburătoare printre veverițe, ca un aye-aye² printre cimpanzei, ca un axolotl³ printre salamandre. A încercat să nu se uite în gura lumii. Gura lumii, slobodă! Își încorda burtica, țâșnea în sus ca o săgeată și vibra cu aripile perfect întinse.

Până la urmă părăsi locul strâmt în care crescuse și ajunsese departe, departe, unde, într-o bună zi, întâlnește pe unul ca el. Nu era singurul! În aer, un pește cu aripile bine întinse, albăstrui, se îndrepta spre el. Ca un el însuși, venind din adâncul unei oglinzi. Și-apoi își descoperi semănarea, cu adolescenți ca el, cu copii, cu bătrâni, toți înaripați. Așadar, nu era o monstruozitate... Făcea parte din familia rară a peștilor-zburători, așa cum rățușca cea urâtă din poveste era, de fapt, o lebădă.

Și-am încălecat pe niște pești și v-am spus niște povești. Și-am încălecat pe niște calcani și v-am spus povești pentru fete și băieți de la 10 la 100 de ani.

1peștesc, peștești (termen creat de autor) - Din neamul peștilor, care aparține peștilor.

2aye-aye – specie de mamifer lemurian ce trăiește în Madagascar.

3axolotl, axolotl s.n. – Stadiu în dezvoltarea unei specii de salamandre.

Simona Popescu, Peștele-pasăre

Textul 2

#1. Cum „zboară” peștele zburător

Zborul peștelui zburător este de fapt o planare deasupra apei, fără a bate aerul așa cum procedează păsările în zbor. Acest tip de zbor este o adaptare evolutivă remarcabilă, care permite peștilor zburători să scape de prădători și să se deplaseze rapid în căutarea hranei.

Își folosește coada pentru a se propulsa cu forță în afara apei, mișcând-o rapid în apă la un anumit unghi. Odată ce a părăsit apa, peștele zburător își extinde înotătoarele pectorale și dorsale, care acționează ca niște aripi, permițându-i să planeze prin aer. Înotătoarele pectorale lungi și înotătoarea dorsală oferă stabilitate și direcție în timpul zborului.

Peștii zburători pot să planeze în aer pe distanțe considerabile, de circa 200 de metri, și chiar mai mult în anumite cazuri. În general, înălțimea maximă pe care o poate atinge un pește zburător este de aproximativ 6 metri, iar durata zborului poate ajunge până la 45-50 de secunde în cazuri excepționale.

#2. Dimensiunea și aspectul peștilor zburători

Peștii zburători pot avea între 15 și 50 de centimetri în lungime, în funcție de specie. Majoritatea speciilor au o lungime medie de 25-30 de centimetri. Peștii zburători au un corp fusiform, asemănător unei torpile, care este perfect adaptat pentru a reduce rezistența la apă și a permite mișcări rapide atât în apă, cât și în aer.

Culorile peștilor zburători variază de la nuanțe de albastru, verde și gri până la maro și negru. Culorile sunt adesea criptice, ajutându-i să se camufleze în mediul lor acvatic și să scape de prădători.

Adaptările pentru zborul planat sunt cele mai evidente în înotătoarele peștilor zburători. Înotătoarele pectorale sunt lungi și puternice, având o formă asemănătoare aripilor. (...)

#6. Importanță culturală

În unele culturi, peștii zburători sunt considerați simboluri ale libertății, transformării și adaptabilității.

În anumite regiuni, cum ar fi în Caraibe și în insulele Pacificului, pescuitul peștilor zburători a fost o practică tradițională care a susținut comunitățile de pescari de-a lungul secolelor. În Barbados, de exemplu, peștele zburător reprezintă o sursă importantă de hrană și face parte din dieta tradițională a insulei.

Unele comunități au festivaluri și evenimente dedicate peștilor zburători. În Taiwan are loc

un festival anual dedicat peștilor zburători, în care localnicii sărbătoresc migrația acestor pești și le onorează rolul în cultura și istoria locală.

Peștii zburători au fost reprezentați în diferite forme de artă și mitologie în decursul istoriei. De exemplu, în mitologia polineziană, peștele zburător este asociat cu zeul Tangaroa, care este considerat zeul mării și al pescuitului. (...)

#10. Peștele zburător: subiect de studiu și sursă de inspirație

Peștele zburător reprezintă un subiect de studiu și o sursă de inspirație în diverse domenii, de la biologie și ecologie până la inginerie și artă. Această specie este studiată de biologi și ecologi pentru a înțelege modul unic de adaptare la mediul în care s-a dezvoltat și rolul acesteia în ecosistemele marine.

Abilitatea peștilor zburători de a plana și de a se deplasa eficient în apă și în aer reprezintă o sursă de inspirație pentru biomimetică, un domeniu care studiază soluțiile naturale la problemele ingineresti. Inginerii au studiat modul în care peștele zburător utilizează înotul și zborul planat pentru a se deplasa, cu scopul de a dezvolta tehnologii și vehicule mai eficiente și mai sustenabile, cum ar fi dronele, aeronavele și navele subacvatice.

Peștele zburător a inspirat artiști în crearea de opere de artă și design care să reflecte frumusețea și diversitatea acestor animale. Reprezentările peștilor zburători pot fi întâlnite în pictură, sculptură, design de bijuterii și alte forme de exprimare artistică. De asemenea, peștele zburător are un rol important în miturile și legendele mai multor culturi, fiind considerați simboluri ale libertății, transformării și adaptabilității.

Vladimir Ivanovici, 10 curiozități despre peștele zburător, un pește cu capacități unice (fragmente)

A.

1. Notează, din textul 1, doi termeni din câmpul lexical al mediului acvatic. **2 puncte**

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Peștele visător se deosebește de alții prin faptul că

- a. era orfan.
- b. era transparent .
- c. era nebun.
- d. era blestemat.

2 puncte

3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Peștii zburători pot

- a. să zboare la înălțimea de 6 metri.
- b. să înoate fără a bate aerul.
- c. să se scufunde 45-50 de secunde.
- d. să planeze pe distanțe de circa 200 de metri.

2 puncte

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

În mitologia polineziană, peștele zburător

- a. este simbol al libertății.
- b. nu poate fi pescuit.
- c. are festivaluri și evenimente dedicate.
- d. este asociat cu zeul mării și al pescuitului.

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Păsările cerului sunt modele de viață pentru peștele cenușiu.		
În serile de vară, peștele visător urmărește albatrosul.		
Peștele-pasăre părăsește pentru totdeauna locul strâmt în care a crescut.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Peștii sunt considerați simboluri ale libertății, transformării și adaptabilității.		
În Taiwan are loc un festival lunar dedicat peștilor zburători.		
Biomimetica studiază soluțiile naturale la problemele ingineresti.		

6. Transcrie, din secvența următoare, două figuri de stil, pe care le vei preciza: “Se trezi acolo în aer, deasupra apei, întinse bine înotătoarele care se arătară a fi aripi, aripi adevărate, albastru-transparente, ca de sticlă, și pluti frumos în aerul sclipitor, în lumea păsărilor, a fluturilor și-a libelulelor cu care el, solzosul, iată că se înrudea, într-un fel.” **6 puncte**

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

[illegible]

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

B.

- 1. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte**

În secvența “În anumite regiuni, cum ar fi în Caraibe și în insulele Pacificului, pescuitul peștilor zburători era o practică tradițională care a susținut comunitățile de pescari de-a lungul secolelor.” există:

- patru hiaturi și trei diftongi.
- patru hiaturi și doi diftongi.
- trei hiaturi și un diftong.
- trei hiaturi și trei diftongi.

- 2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte**

Seria care conține doar cuvinte derivate este:

- „peștelui”, „înotătoarele”.
- „zburător”, „frumusețea”.
- „ecosistemele”, „adaptabilității”.
- „scopul”, „tehnologii”.

- 3. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. 2 puncte**

Cuvintele subliniate în secvența „Sigur, când era mai mic privise cu admirație și teamă spre peștele Pegasus, care arăta ca un scorpion tăvălit prin susan și cu aripi transparente” sunt utilizate, în ordine, cu:

- sens propriu, sens propriu.
- sens figurat, sens figurat.
- sens propriu, sens figurat.
- sens figurat, sens propriu.

4. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Enunțul care conține omograful cuvântului subliniat în secvența "Ce ciudat, deși i se spunea „peștele-inger", este:
- a. M-am supărat, deși puteam să îl iert.
 - b. Arborii numeroși sunt o încântare.
 - c. Pădurea era străbătută de raze care se strecurau printre ramurile îndesite ale copacilor.
 - d. Norii deși acopereau cerul.

5. Rescrie fragmentul următor, înlocuind verbele la perfect simplu cu formele lor la mai mult ca perfect: "Se trezi acolo în aer, deasupra apei, întinse bine înotătoarele care se arătară a fi aripi, aripi adevărate, albastru-transparente, ca de sticlă." **6 puncte**

6. Alcătuieste o propoziție interogativă în care pronumele personal la persoana I, plural să fie în complement indirect (1) și o propoziție asertivă în care pronumele "aceasta" să fie atribut (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7. Alcătuieste o frază în care să existe două propoziții aflate în raport de coordonare disjunctivă. **6 puncte**

8. Rescrie textul următor, corectând greșelile de orice natură. **6 puncte**
Pești tropicali au culori stridente iar unele speci se adăpostesc printre coralii pentru a nu fii văzuți de prădători.

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

Scrie un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare dintr-o zi de vacanță.

În compunerea ta vei prezenta o emoție/ un sentiment, resimțită/ resimțit în timpul întâmplării
 și vei include o secvență dialogată de minimum 4 replici, o secvență descriptivă de minimum 30
 de cuvinte și o secvență explicativă de minimum 30 de cuvinte.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

[illegible]